

Araştırma Dosyası: Sadık Erenler

Alevilikte Oruç:

Muharrem orucu, Alevilerin Oniki İmam'a olan sevgilerinin bir ifadesi olarak tuttukları bir matem orucudur.

İmam Hüseyin'in miladi takvime göre 680 yılının 10 Ekim'inde, hicri takvime göre ise, Hicretin 61 yılında Muharrem ayının 10. günü Kerbela'da Emevi halifesi Yezid'in askerlerince susuz bırakılıp sonra kılıçtan geçirilmesinin ve 72 insanın şehit edilmesinin yası'dır.

Oruc tutmak, aç kalmak değildir. Oruc başlı başına bir ibadet, nefsi islah etmek (iyileştirmek), günlük yaşayışlardaki aşırı davranışlara set çekmek, elden geldiğince eline, beline, diline ilkelerine bağlı olmanın yanında insanlara yardım etmenin, onları maddi ve manevi doyurmanın vesilesi olarak da orucu tutmak gerekmektedir.

Oruç, genel anlamıyla alındığında insanın bu sürede kendini eğitmesidir. Şunu biliriz ki, insana tüm kötülükleri yaptıran onun nefesine uymasıdır. Oruç tutan insan, hem kendi nefesine karşı hem de karşısındaki insanlara karşı sorumludur.

Oruç tutan insan; yalan söylemeyecek, dedikodu etmeyecek, kimsenin kalbini kırıp onu incitmeyecek, kendine ait olmayana el uzatmayacak, kimsenin namusuna göz dikmeyecek, o gün aç kalmanın ne demek olduğunu anlayıp ekmeği olmayana yardım elini uzatacak...

Ama gönül ister ki; insanlarımız oruç tutmasalar dahi, yani yılın 365 günü; yapılması gerekenleri yapsınlar, yapılmaması gerekenleri yapmasınlar, hep iyi insan olmaya gayret edip, iyi kalsınlar.

Muharrem orucu tüm, Peygamberlerin tuttuğu bir oruçtur.

Muharrem orucu üzerine Kur'an'ın Fecr suresinin 1. ve 2. ayetinde buyrulur ki: "And olsun o fecre, tanyerine. O ilk on geceye"

İsrailoğullarının kralı ve Peygamberi Davut, her iki günde bir oruç tutarmış.

Bakara suresinin 183. ayetinde buyrulur ki; "Oruç sizden evelkilere farz kılındığı gibi size de farz kılınmıştır." Bu ayet, tüm Peygamberlerin oruç tuttuğunun bir delili olmasının yanında Muharrem orucuna da işaret etmektedir.

Bakara suresinin 185. ayeti de şöyle buyurmaktadır: "Kur'an'ın indiği ay olan Ramazan'a ulaşana ne kutlu, bir kaç gün oruç tutsun.

Bakara süresinin buyurduğu birkaç gün, günümüzde otuz gün olmuştur.

Hz. Muhammed, İbrahim Peygamber'in Hanif dinine inandığı için İslamiyeti yaymaya başlamadan önce de oruç tutmaktadır. Ve Ramazan'da oruç tutulması gerektiğini buyuran sure ise, Peygamber 60 yaşındayken inmiştir ve sadece bir kaç günden bahsetmektedir. Ramazan orucunun 30 gün olarak bir kurala bağlanması Abbasiler döneminde Mezhepler kabul gördükten sonra geçerli olmuştur. Gerekçe olarak da; her ay oruç tutmaktansa Kur'an'ın indiği Ramazan ayını oruç ayı ilan edip o ay tam oruç tutmalıyız, denmiş ama kendilerine farz olan Muharrem orucunu tutma

gereğini duymamışlardır.

Hız. Ali'nin, 661 yılının Ramazan ayının 19. gününde evinden çıkıp mescide giderken İbn Mülcem'in zehirli kılıcı ile yaralanmasının 3. günü yani Ramazan ayının 23. günü Hakk'a yürümüştür. İsteyen Aleviler Ramazan ayının bu üç gününde (19,20,21) Hız. Ali'yi anma adına oruç tutabilirler.

12 İmamlar ayda 3 gün oruç tutarlarmış. Muharrem orucu aslında 10 gündür. Adem atanın Havva ana ile barışmasının teşekkürü olarak, Nuh Peygamber'in 150 gün süren tufandan kurtuluşunun teşekkürü olarak, İbrahim Peygamber'in Nemrud'un ateşinde yanmadığının teşekkürü olarak, Musa Peygamber'in İsrailoğullarını Fıravundan kurtardığının teşekkürü olarak, İslam Peygamber'inin 622 yılında Mekke'den Medine'ye Hicretinin teşekkürü olarak, on gün oruç tutmuşlardır.

Bu oruçlar; Tanrı'ya duyulan bir şükranın, bir minnetin dışı vuran ifadesidir.

Yukarda saydıklarımız Muharrem ayında meydana geldiği için, bu ay oruç ayı olarak kabul edilmiştir.

Ama Anadolu Alevisi, her oruç tutulan günü bir İmam'a adıyla 12 gün orucunu tutmakta ve sonra "Şükür Çorbası" olan "Aşure"yi kaynatmakta, bir de kurban kestirmekte 4. İmam Zeynel Abidin'in sağsalim kurtuluşu ve İmamet'in sürmesi aşkına.

Alevilikte Oruç açma duası:

Bismişah Allah Allah... Ey yüce Allah'ım! Senin rızan için oruç tuttuk. Ehlibeyt'in sevgisi ve muhabbeti için matem yaşıyoruz. Tüm 12 İmamlar aşkına orucumuzu tuttuk. Bizlere verdiğin nimetlerle de orucumuzu açacağız. Niyetlerimizi, niyazlarımızı dergah-ı izzetinde kabul eyle Yarabbi. İbadetlerimi kabul ve makbul eyle Yarabbi! Bana hak erenlerin izinde yol sürmeyi nasip eyle. Yolumu yolsuza, pirsuze, nursuza rastlatma. Verdiğin lokmaları Hakk dostlarıyla paylaşmayı nasip eyle.

Can ve baş vererek, senin Hakk yolundan ayrılmayan mazlum Kerbela şehitlerinin ve şehitler şahı İmam Hüseyin'in aşkına rahmetini bizlerden esirgeme Yarabbi!

Ehl-i Beyt hanedanını bizlerden razı ve hoşnut eyle!

Gönüllerimizi Onların sevgisi ve nuruyla aydınlat! Bizleri sonsuz sevginle kuşat Yarabbi!

Bize ve ailemize birlik, dirlik ve esenlik ihsan eyle!

Orucumuzu ve yaşanan matem sırrı Kerbela hakkı için kabul eyle Yarabbi!

Duası bizden kabulü Allah'tan ola...

Gerçeğe Hu...

Oruca niyet duası:

Bismişah Allah Allah...

Hakk Muhammed Ali aşkına, Allah rızası için, İmam Hüseyin ve Kerbela Şehitlerinin susuzluk hürmetine " **Muharrem Orucunu**" tutmaya niyet ettim. Ehl-i Beyt soyunda ve Hakk yolunda şehit olanların ruhları şad olsun.

Bana Kerbela matemini tutmayı nasip ettiğin için, sana şükürler ve senalar olsun.

Yarabbi, oruçlarımı ve dileklerimi kabul eyle.

***

Oniki İmamlar:

İmam Ali: (598 – 661)

Hz. Ali, 598 yılında Recep ayının 13. gününde Mekke'de dünyaya gelmiştir. Baba ve anası tarafından Haşimi soyundandır.

Hz. Muhammed, Ali'nin doğduğunu duyunca amcası Ebu Talip'in evine gelir. Ali'yi kucağına alıp dilini ağzına vererek emzirir sonra da adını sorar. Esed yanıtını duyunca, "hayır" der, onun adı "Ali'dir".

Hz. Ali 624 yılında Peygamber'in kızı Fatıma ile evlenir.

Hz. Ali'nin İmam Hasan, İmam Hüseyin dışında Zeynep ile Ümmü Gülsüm adında iki de kızı olmuştur. Bir çocuğu da daha ana karnında iken, Ömer'in eve saldırması ile Fatıma ana düşürmüştür.

Hz. Ali, Ramazan ayının 21. günü Hakk'a yürümüştür.

Hz. Ali'nin kabri Necef (Irak) kentindedir.

İmam Hasan babasını defnettikten sonra, bütün halkın toplandığı Kufe mescidinde şu konuşmayı yaptı. " Bu gece öyle bir zat vefat etti ki, Resullullah'tan başka ne evvel gelenler içinde onun derecesini aşan vardır, ne sonra gelecekler arasında bulunur. O Resullullah'ın mahiyetinde savaşır, canıyla onu korurdu. Cebrail sağında giderdi onun, Mikail solunda . Allah'ın izniyle gittiği yeri fethetmeden dönmezdi. Meryem oğlu İsa'nın göğre ağdığı, Musa'nın vasisi Yuşa'nın vefat ettiği, Muhammed'e Kur'an'ın indiği gece vefat etti."

İmam Hasan dayanamayıp ağlamaya başladı. Halk da onunla birlikte ağlıyordu.

" Ey insanlar! Beni bilen bilir, bilmeyen bilsin ki benim, Ali'nin oğlu Hasan. Benim insanlara müjde verenin, benim insanları korkutanın, benim Muhammed'in oğlu. Beni Allah'ın izniyle insanları Allah'a çağırmanın oğlu. Benim o Ehl-i Beyt'ten

ki; Cebrail evimize inerdi bizim. Evimizden ağardı göğe. Benim o Ehlibeyt'ten ki; onları sevmeyi her müslümana farzetmiş ve Allah buyurmuştur ki; “ De ki, Peygamberliğimin tebliği hususunda akrabamı (Ehl-i Beyt) sevmenizden başka hiçbir ücret istemiyorum. Her kim iyilik kazanmışsa onun mükafatını artırırız. (Şura suresi 23. ayet), yapılan güzel ve iyi iş bizi sevmektir, yani Ehl-iBeyt'i."

***

İmam Hasan: (625 – 669)

İmam Hasan, Hz. Ali'nin Peygamber'in kızı Fatıma ile evlendikten sonra olan ilk çocuğudur. 625 yılında Ramazan ayının 15. gününde Medine şehrinde dünyaya gelmiştir.

İmam Hasan'ın 5 kız 11 erkek olmak üzere 16 evlatları olmuştur.

Hz. Muhammed torunlarını çok sever ve onlar için; " Hasan ve Hüseyin cennet gençlerinin efendileridir, ulularıdır. Onlar dünyada benim iki demet çiçeğimdir," hatta onlara, "oğullarım" diye de hitap edermiş.

İmam Hasan Şam valisi Muaviye ile halifelik kavgasına girip sonra onunla bazı koşullarda anlaşarak geri çekilmiş ama Muaviye İmam Hasan korkusunu içinden atamadığı için onu karısı Cude'ye zehirletmiştir.

İmam Hasan, 669 yılının Safer ayının 28. günü Medine'de Hakk'a yürümüştür.

***

İmam Hüseyin: (626 – 680)

İmam Hüseyin, 626 yılında (hicretin 4. yılında) Şaban ayının 3. gününde Medine'de dünyaya gelmişlerdir.

İmam Hüseyin'in, 5 erkek 3 kız evlatları olmuştur. Oğullarından Ali Ekber ile süt emme çağındaki Ali Asgar Kerbela'da şehit düşmüşlerdir. Oğullarından Zeynel Abidin sağ kalmış ve soy onun üzerinden yürümüştür.

İmam Hüseyin, miladi takvime göre 10 ekim 680 yılında (hicri 61.yıl, 10 Muharrem) Kerbela çölünde Şimir tarafından şehit edilerek Hakk'a yürümüştür.

***

İmam Zeynel Abidin: (659 – 717)

İmam Zeynel Abidin, 659 yılında Medine'de dünyaya gelmişlerdir. 11 erkek 4 kız olmak üzere 15 evlatları olduğu rivayet edilmektedir.

İmam Zeynel Abidin, Kerbela faciası sırasında hasta olduklarından ve Ehlibeyt'in soyunu sürdürmeleri gereğinde dolayı babası tarafında savaşa girmesine

karşı çıkmıştır.

İmam Zeynel Abidin, 717 yılında Muharrem ayının 12. günü Emevi halifesi tarafından zehirletirilmiştir. Kabri Baki mezarlığındadır.

***

İmam Muhammed Bakır: (676 – 738)

İmam Muhammed Bakır, 676 yılında Safer ayının 3. günü Medine'de dünyaya gelmişlerdir. Muhammed Bakır'ın annesi, İmam Hasan'ın kızı Fatıma'dır.

İmam Muhammed Bakır'ın 4 erkek 3 kız olmak üzere 7 evlatları olmuştur.

İmam Muhammed Bakır'ın dönemi Emevi halifelerinden (Mervan'ın oğlu) Abdülaziz oğlu Ömer'in dönemine denk gelir. Ömer halife olduğu zaman, Muaviye'nin getirdiği ve halka dayattığı pis bir geleneği, yani cuma hutbelerinde Hz. Ali ve evlatlarına hakaret edilmesini yasaklayıp kaldırdı. Peygamber'in sağlığında kızı Fatıma'ya verilen Fedek hurmalığı Halife Ebubekir zamanında geri alınmıştı. Halife Ömer Fedek hurmalığını yeniden Hz. Ali evlatlarına geri verdirdi. Emevi ailesi Ömer'in bu çıkışını kendi çıkarlarına aykırı bulup onu zehirlettiler.

İmam Muhammed Bakır'ın oğlu Zeyd, zamanın Emevi yönetimine karşı ayaklanmış fakat şehit edilmiş, ardından da Zeyd'in oğlu Yahya ayaklanmıştır, fakat o da şehit edilmiştir.

"Aşağılık ruhtaki bir kimsenin silahı, kötü söz ve iftiradır."

"Doğru ve güzel sözü kim söylerse söylesin, bunu kabul ediniz. Varsın isterse bu sözü söyleyen sözünü tutmasın."

"Eline fırsat geçer geçmez bundan azami istifadeye sakın kalkışma. Fırsatçılık meydanı öyle bir meydana ki, bu meydana düşenleri sonunda mahrumiyete götürür.

"Gönül zenginliği gibi zenginlik yoktur. Gönül fukaralığı kadar da fukaralık yoktur ve olamaz. En yüksek irfan, kendi kendini tanımaktır. İyi sihat kadar büyük bir nimet bulunamaz. Başarı kazanmak kadar afiyet yoktur. İnsaf kadar adalet olamaz. Akılsızlık kadar musibet düşünülemez. Haksızlığa ve kötülere karşı savaşmak gibi üstünlük yoktur. Gönül isteği ile savaşmak kadar da savaş olamaz. Öfkeyi yenmek kadar kuvvet yoktur. Tamah etmek derecesinde alçalış da olamaz."

"Güler yüz ile tatlı söz; insana sevgi ve saygı kazandırır. Asık surat ile kötü söz ise, ancak nefret uyandırır. Her işinde doğru ol. Düşmanından her zaman çekin ve dostunu da çekindir."

"İnsanın yüreğine az olsun çok olsun bir defa kibir girecek olursa, bu kibir ne miktar girerse akıl da o miktarda azalır."

"Pişmanlık gözyaşları ile ıslanan yüzü cehennem ateşi yakmaz."

İmam Muhammed Bakır, 738 yılında Zilhicce ayının 7. gününde yine ataları gibi Emevi halifesi tarafından zehirletilerek şehit edilmiştir.

***

İmam Cafer-i Sadık: (699 – 765)

İmam Caferi Sadık, 699 yılında Rebiülevvel ayının 17. gününde Medine'de dünyaya gelmişlerdir.

İmam Cafer Sadık'ın, 7 erkek 3 kız olmak üzere 10 evlatları olmuştur.

Caferiye mezhebinin de kurucusu olan İmam Cafer-i Sadık'ın özdeyişleri:

"Kendi malına ve hissesine kanaat eden her zaman zengindir. Fakat bir insan ne kadar zengin olursa olsun, eğer başkalarının malında gözü varsa o fakirdir. Ve fakir, muhtaç olarak dünyadan gider. Hayatında da hiçbir zaman rahat edemez."

"Kendi hatasını, noksanını bilmeyen ve anlamayan bir kimse, başkalarının hata ve noksanlarını olduğundan büyük görür. Böyle bir kimse herkesde kusur bulmaya çalışır. Böylelikle hiç bir zaman kendi noksan ve kusurunu göremez. Kendisini islah edemez ve çok yazık etmiş olur. Başkalarının kusurlarını meydana vurmak isteyen, buna çalışan bir kimse, günün birinde kendi kusurlarının meydana vurulduğunu görerek dünyaya rezil olur."

"Halka kuyu kazanlar her zaman kazdıkları kuyuya düşerler. Böylece layık oldukları cezayı kendi elleriyle kendilerine vermiş olurlar."

"İmkan ve fırsat buldukça bilgi sahibi kimselerle beraber ol. Onlardan bir şey öğrenmeye bak. O zaman faziletin artar, merteben yükselir."

"Eğer cahil ve sefihlerle düşüp kalkarsan, onlar seni de günün birinde kendi derecelerine düşürürler. Bu gibilerle asla yakınlık kurmayasınız."

"Kötü işlerle uğraşanlara ayak uyduranlar, bir gün onlar gibi kötü olurlar."

"Başkalarını ayıplamaktan, başkalarının ayıbını yüzüne vurmaktan kaçınmalısın. Böyle davranmayı ayıbını yüzüne vurursan herkes sana düşman olur. Ve günün birinde kendi ayıplarının da yüzüne vurulduğunu görürsün."

"Bir gün bir ihtiyaç karşısında kalabilirsin. O zaman durumunu herkese açma. Herkesten yardım isteme Ancak kerem sahibi olduklarını bildiklerinden yardım isteyebilirsin."

İmam Cafer-i Sadık 765 yılında (hicri 148) Recep ayının 15. günü Medine'de Abbasi halifesi Mansur tarafından zehirletirilerek şehit edilmiştir. Onun da kabri yine Medine'deki Baki mezarlığındadır.

***

İmam Musa-i Kazım: (745 – 799)

İmam Musa-i Kazım, 745 yılında Safer ayının 28. gününde Mekke ile Medine arasında Ebva denilen bir yerde dünyaya gelmişlerdir.

İmam Musa-i Kazım'ın 18 erkek 19 kız olmak üzere 37 evlatları olmuştur.

Özdeyişleri:

"İnsanlığı olmayanın dini yoktur. Akıllı olmayanın insanlığı yoktur. Akıllı olan yalan olduğu meydana çıkacak sözü söylemez. Verilemeyecek şeyi birinden istemez. Gücü yetmeyecek şeyi yapmaya kalkışmaz. Reddedileceğini tahmin ettiği şeyi ummaz. Başaramayacağı işe koyulmaz."

"İyi komşuluk; eziyetten kaçmak değil, ona sabır göstermektir."

"İyi nasihat veren akıllı kişi ile düş kalk ki, bu doğru yolu bulmak, berekete kavuşmaktır, başarıya ulaşmaktır, selamete ermektir. Akıllı kişi sana bir şey söyledi mi onu hemen yapmalı, isteğini yerine getirmelisin. Akıllı kişinin sana söylediğinin tersini yapacak olursan, bunun karşılığında eziyet görürsün. Akıllı olmayanla, emanete ihanet edenle hiç bir şekilde düşüp kalkmamalısın. Bu gibi insanlardan, tıpkı yırtıcı hayarlardan korktuğun gibi korkmalısın."

"Öfke şerrin anahtarıdır.. müminlerin en olgun olanı en güzel huylu olanıdır. İyilikte bulunana iyilik et. Ancak iyilik edene iyilikle karşılık vermek o iyiliğin tam karşılığı değildir. Üstünlük ilk iyilik edende kalır. Bir karşılık beklemeden önce sen iyilik et ki, üstünlük sende kalsın."

"Tamahtan çekin. Tamahkar olma. Başkasının elindekinde gözün olmasın. Tamahkarlık aşağılık olmanın anahtarıdır. Aklı bozar, insanlığı giderir. Şerefi kirletir. Bilgiyi ise yok eder."

İmam Musa-i Kazım'ın yaşadığı dönem Abbasi halifesi Harun Reşid dönemidir. Bağdat'ta 3 yıl göz hapsinde tutulur. Rivayetlere göre zincire de vurdurulmuş, en nihayetinde de halifenin emri ile Sindi bin Şahik denilen kişi tarafından zehirli hurma yedirilerek 799 yılında (hicri 183) Recep ayının 25. günü şehit edilip Hakk'a yürümüş ve Bağdat'ta Kureyş Makberesi denilen yere defnedilmiş ve şimdi oraya Kazimiyye de demektirler.

***

İmam Aliyy'ül Rıza: (765 – 817)

İmam Aliyy'ür Rıza, 765 yılında zilkade ayının 11. gününde Medine'de dünyaya gelmişlerdir. İmamın 4 erkek 1 kız olmak üzere 5 evladı olmuştur.

İmam Rıza kendine has bir insandı. Hiç kimsenin yanında ayağını uzatmazdı. Kendisine hizmet edenlere bile kötü söz söylediği, kötü muamelede bulunduğu

olmazdı. Yemeklerini kendisine hizmet edenlerle yer, seyisini bile sofrasına oturturdu. Sadakası pek boldu. İhtiyaç sahiplerine, muhtaç oldukları şeyleri geceleyin gizlice kendisi götürür, kim olduğunu bilmeden verir dönerdi. Her ayın üç günü oruç tutardı. Gece ibadetini hiç bırakmazdı.

Halife Harun Reşid'in oğlu Me'mun kardeşi Emin'i halife olmak için yapılan savaşta yenmiş ve kesilen başı kendisine gönderilmişti. Halife Me'mun halife olunca İmam Rıza'ya bir mektup göndererek hilafeti kendilerine bırakacağını yazmıştı. İmam Rıza ileri sürdüğü nedenlerden dolayı bu teklifi kabul etmediler. Me'mun Medine valisine mektup yazarak İmam Rıza'nın kendisine gönderilmesini emrettiler.

Sonunda halifenin baskısı karşısında İmam Rıza bazı koşullar ileri sürerek hilafetin veliahdı olmayı kabul edeceğini buyurdular.

Memleket işlerine karışmamak, hiç bir surette bir işe dair emir vermemek, hiçbir kimseyi bir vazifeye tayin etmemek ve vazifeden azletmemek koşullarıyla kabule yanaştılar.

Abbasi sarayı karışır. Bağdat'ta çıkarları olanlar halifenin bu anlaşmasına karşı çıktılar. Hatta onu halifelikten indirip amcası Mehdi'nin oğlu İbrahim'i halife olarak tanımaya hazırlandılar. Halife Me'mun çark etti verdiği sözden. İmam Rıza da dönüş yolculuğuna başlamıştı. İran'ın Tus şehrine yaklaştıklarında İmam Rıza hastalandı. Tus şehrinde hastalığı daha da şiddetlendi. Bir rivayete göre yemeğine zehir konmuştu.

Özdeyişleri:

" Cenab-ı Hakk mal ziyan etmeyi, fazla mal istemeyi ve dedikoduyu sevmez."

"Cömert olan bir yere davet edildi mi, benim de yemeğimi yesinler diyerek o davete gider. Hasis kişi ise, sonra benim de yemeğimi yemek isterler düşüncesiyle daveti kabul etmez."

"Çok namaz kılmak, çok oruç tutmak ibadet değildir. İbadet , Allah'ın yaptıklarını ve emirlerini çok düşündürmektir."

"Her insanın baş düşmanı bilgisizliktir."

"İnsanın hayırlıları şunlardır: İyilik ettiler mi sevinirler. Kendilerine karşı işlenen suçu bağışlarlar. Kendilerine bir şey verildi mi şükrederler. Bir felakete uğradılar mı sabrederler."

" İnsanlığı artan kimse herkes tarafından öğülür. Fakat o buna kıymet vermez."

" Susmak, hikmet kapılarından bir kapıdır. Susmak sevgi kazandırır."

İmam Rıza, 817 yılında (hicri 203) Safer ayının 29. gününde şehit edilerek Hakk'a yürümüşlerdir.

İmam Rıza'nın kabri İran'ın tus şehrinin Senebad köyündedir.

***

İmam Muhammed Taki: (811 – 835)

İmam Muhammed Taki, 811 yılında (hicri 195) Recep ayının 10. gününde Medine'de dünyaya gelmişlerdir. İmamın 4 oğlu ve 4 kızı olmak üzere 8 evladı olmuştur.

Özdeyişleri:

"Bir kimse senin hislerine ve düşüncelerine uyup da öyle konuşur, doğru yolu göstermez ise, o kimse sana düşmanlık ediyor demektir."

"Bir kimsenin Allah ile arasında ne olduğunu bilmeden, o kimseye körü körüne düşman olma. O iyi bir kişi ise, zaten sana kötülük etmez. Kötü ise, sadece onun kötü olduğunu bilmen sana yeter."

"Bir sözü dinleyen, ona göre davranan, o söze kulluk ediyor demektir. Sözü söyleyen Allah'tan bahsediyorsa, dinleyen Allah'a kulluk eder, şeytandan bahsediliyorsa şeytana kulluk eder."

"Eğer kişiye kalben düşman isen, o kişiye hiçbir şekilde kendisinin dostuymuşsun gibi görünme."

"Halkla iyi geçinmeyi bırakan, halkla ilgisini kesen kimse, istemediği şeye yaklaşmış olur."

"Kötü kişi ile düşüp kalkmaktan, görüşmekten çekin! Çünkü o, sıyrılmış kılıca benzer. Görünüşü güzel, fakat içi çirkindir."

"Yeter derecede bilgisi olmadan bir işe girişen, o işi düzene sokmaz da bir kat daha bozar."

"Zaman giderken herşeyi yıkar da öyle gider."

Bir rivayete göre İmam taki Abbasi halifelerinin kandırmasıyla karısı tarafından zehirlenerek 835 yılında (hicri 220) zilkade ayının son gününde şehit düşmüşlerdir. Kabirleri Bağdat'taki Kazimiyye kabristanındadır.

***

İmam Aliyy'ül Naki: (828 – 868)

İmam Naki 828 yılının Recep ayının 2. gününde Medine'ye 3 mil mesafede bulunan ve İmam Musa-i Kazım tarafından kurulmuş olan Surya köyünde dünyaya gelmişlerdir.

İmam Naki, 868 yılında Recep ayının 3. günü Halife Mutemid tarafından zehirletirilerek şehit edilmiştir.

***

İmam Hasan'ül Askeri. (846 – 873)

İmam Askeri, 846 yılının Rebiülahir ayının 8. gününde Medine'de dünyaya gelmişlerdir. İmam'ın tek bir oğlu olmuştur, o da İmam Muhammed Mehdi'dir.

İmam sürekli olarak Abbasi halifeleri tarafından hapsedilmişlerdir.

İmam 868 yılının Rebiülevvel ayının 8. günü Hakk'a yürümüştür. Rivayete göre onun da halife tarafından zehirletirildiğidir.

Özdeyişleri: "Her zaman ve heryerde doğru sözlü olunuz. Size emanet edilen şeyi, bu emaneti teslim eden insan, ister iyi bir insan, ister kötü bir insan olsun, mutlaka yerine teslim edin."

"Başkalarında görüp de beğenmediğin şeyler seni terbiye etmeye yeter."

"Beli kıran şeylerden biri de gördüğü iyiliği örten ve kötülüğü yayan komşudur."

"Budala kişinin yüreği ağzındadır. Akıllı kişinin ise ağzı yüreğindedir."

"Çok uyuyan çok rüya görür."

"Hayır eken hayır biçer. Şer eken pişmanlık biçer. Kim ne ekerse ancak onu biçer."

"Her kötülüğün anahtarı öfkedir."

"İnsanlardan çekinmeyen Allah'tan da çekinmez."

"Kederli olan bir insanın kederine saygı gösterin. Böyle bir kimsenin yanında sevincini göstermek edebe sığmaz."

"Şükretmeyen, şükretmesini bilmeyen, nimet nedir bilmez. Uğradığı nimet karşısında buna şükreden nimetin kadrini bilip anlayandır."

"Yüz güzelliği dış güzelliştir, aklın, zekanın güzelliği ise öz güzelliştir."

***

İmam Muhammed Mehdi: (869--- Gaybubet)

İmam Muhammed Mehdi 869 yılının (hicri 255) Şaban ayının 15. gününde Samarra kentinde dünyaya gelmişlerdir.

IX. İmam Taki Muhammed, Mehdi için: "Zuhur edip zulümle, cevirle dolmuş olan yeryüzünü eşitlikle, adaletle dolduruncaya kadar adını anmak helal da değildir."

Abbasi halifesi, Mısır Fıravununun başına geleni bilmektedir. Şii öğretisine göre 12. İmam yeryüzüne gelecek ve dünyayı tüm kötülerden ve kötülüklerden kurtaracaktır. Halife bu nedenle 11. İmam olan Hasan Askeri'yi sürekli göz altında tutup ondan olacak evladın kendi halifeliklerini yıkmasını engellemeye çalışmıştır. Ama başarılı olamamış. Bunun farkında olan İmam Askeri, oğlu Mehdi doğup da dört yaşına gelince onu gizlemiş ve onun için atadığı sefirleri aracılığıyla canlarına ulaşmasını sağlamaya çalışmıştır.

İmam Muhammed Mehdi de babasının buyruklarına uyararak, kesinlikle kendisinin nerede ve nasıl olduğunu bildirmeden gizlenerek, sefirleri aracılığıyla yandaşlarına ulaşmış ve onlara iletilmesi gereken bilgileri o yolla iletmiştir.

*****

Mekke-Medine yolu üzerinde Kuğba köyünde bazı müslümanların yaptırdığı camiyi Hz. Muhammed: "Dedikodudan başka bir şeye yaramıyor," diye yıktırıştır. Hz. Muhammed ibadette gösteriştten kaçınılması gerektiğini ve ibadetin her yerde ama gösteriştten uzak yapılması gerektiğidir.

Kur'an'daki **Tövbe suresinin 107.** ayeti şöyle der: "Zarar vermek, inkar etmek, müminlerin arasını açmak, Allah ve Peygamberine karşı savaşanlara daha önceden gözcülük yapmak üzere bir mescit kurup, biz sadece iyilik yapmak istedik, diye yemin edenlerin yalancı olduklarına şüphesiz ki Allah da şahittir."

Tövbe suresinin 108. ayeti de şunu buyurmaktadır: " O mescite hiç gitme, Allah'a karşı gelmekten sakınanlarla bulunman daha uygundur. Orada arınmak isteyen insanlar vardır. Allah arınmak isteyenleri sever.

Hadid suresi 4. ayet şöyle buyurur: "Nerede olursanız olun, O sizinle beraberdir. Allah ne yaptıklarınızı görür."

Fecr Suresi, 1.2. ayet: Ya Muhammed, O Muharrem'in on sabahı ve akşamı hakkı için ve çift olup duranlara ve dahi on gecelere and olsun ki akıl sahipleri onlara itibar edip...Tanyerinin ağarma vaktine, o on gün ve geceye."

Kafirun suresi 6. ayet: "Sizin dininiz size, benim dinim bana.

Hürriyet gazetesinden bir gazeteci 1983 yılında Kufe şehrine gider ve orada Ulu Caminin hocasına sorar. "Hz. Ali nerede şehit oldu?"

Aldığı yanıt: "Evinin önünde," olur.

Aslında onu öldüren İbn Mülcem camide sabaha kadar Hz. Ali'nin evden çıkmasını beklemiştir.

Kur'an-ı Kerim'in indirilme süresi 23 yıldır.

Aşure ayında matem orucu
Onları tutana sevap yazılır

Kerbela'da yatan Hasan Hüseyin
Onları görenin benzi bozulur

*

Birini tutan hakkına yeter
İkisini tutan günahın atar
Üçüncü tutanlar cennette yatar
Engür olmuş hak eminde ezilir

*

Dördünü tutan veli dediler
Beşini tutana ulu dediler
Altısını tutana dolu dediler
Engür olmuş hak ceminde ezilir.

*

Yedisin tutan havada uçar
Sekizin tutan hulleler biçer
Dokuzunu tutan cennetin açar
Engür olmuş hak ceminde ezilir

*

Pir Sultan Abdal'ım onunda zahmet
Onbirini tutana indi rahmet
Oniki tutana nasiptir cennetin
Engür olmuş hak ceminde ezilir.

***

